

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTAS

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijos skyrius

Instytut Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów Polskiej Akademii Nauk

Tarptautinė mokslinė konferencija

Surasti tiesą – pagalbiniai istorijos mokslai falsifikatų tyrimuose

2020 m. spalio 14–15 d. (trečiadienis – ketvirtadienis)

Vilnius, Lietuvos istorijos institutas (Kražių g. 5)

Falsifikatai yra universalus reiškinys. Klastočių būta įvairiais laikais. Skirtingi buvo klastotojų motyvai, nevienoda falsifikatų kokybė. Vienas klastotes atpažindavo patys amžininkai, kitas, tik po daugelio metų, išsiaiškino mokslininkai. Dėl kitų, meistriškai pagamintų, diskutuojama iki šiol. Neabejotina, kad yra likę ir neatskleistų falsifikatų. Šioje tarptautinėje konferencijoje siekiama – per pagalbinių istorijos mokslų prizmę, pasitelkiant ir kitų sričių tyrėjus, pažvelgti į viduramžių ir naujųjų laikų falsifikatus. Atsižvelgiant į bendraeuropinę falsifikatų tyrimų istoriografiją bus svarstoma klastočių tipologija, aptariama falsifikatų įvairovė, aiškinamasi klastojimo priežastys, amžininkų nuostatos klastotojų atžvilgiu, pristatomi falsifikatų tyrimo metodai bei galimos klastočių interpretacijos.

Konferenciją sudaro trys teminiai blokai.

Pirmas posėdis – Klastočių tipologija

Sąlygiškai skiriami du tipai: a) materialiosios klastotės; b) su mentaliniais, politiniais, ideologiniais dalykais, istorine atmintimi ir kt. sietinos klastotės.

a. Materialiosios klastotės (pvz., dokumentų falsifikatai, vynų falsifikatai ir kita)

Aptariami klastojimo būdai, klastočių kokybė ir kt.

b. Su mentaliniais, politiniais, ideologiniais dalykais, istorine atmintimi ir kt. sietinos klastotės.

Bus kalbama apie: melagingas priesaikas, fiktyvias valdovų biografijas, kronikininkų klastotes, viešosios nuomonės vėlyvaisiais viduramžiais klastojimus; relikvijų klastotes, kankinių legendas, suklastotas teisinės normas teisės rinkiniuose, fikcijas oficialiojoje istoriografijoje viduramžiais; fiktyvius kapus istoriografijoje, genealogines fikcijas viduramžių ir naujųjų laikų istoriografijoje, ir kt.

Antras posėdis – Visuomenė ir falsifikatai

Klastotės svarstomos kaip tam tikras mentalinis ar net tam tikru mastu vieno ar kito laikotarpio kultūrinis reiškiny.

a. Klastotojų siekiai ir ketinimai

b. Amžininkų nuostatos klastotojų atžvilgiu

Kova su falsifikatais (pvz., įtarimai dėl klastojimo ir klastojimo įrodymai, baudmės klastotojams pagal bažnytinius ir pasaulietinius teisės šaltinius).

Trečias posėdis – Falsifikatų tyrimo metodai ir klastočių interpretavimas

Klastotės analizuojamos per analizuojamos per heraldikos, genealogijos, sfragistikos, veksilologijos, teisės archeologijos, diplomatikos, paleografijos, kodikologijos, archyvistikos, šaktyniotyros, biografistikos ir kt. prizmę.

Organizacinis komitetas:

Dr. Rūta Čapaitė, Lietuvos istorijos institutas

Habil dr. Prof. Jacek Soszyński, Lenkijos MA Liudviko ir Aleksandro Birkenmajerių vardo Mokslo istorijos institutas

Dr. Gitana Zujienė, Lietuvos istorijos institutas

Vilija Gerulaitienė, Lietuvos istorijos institutas